

Ocena skutków regulacji (OSR)

1. Podmioty, na które oddziałuje projektowana regulacja

Projektowana ustawa oddziałuje na pracowników: Ministerstwa Edukacji Narodowej, Centralnej Komisji Egzaminacyjnej, okręgowych komisji egzaminacyjnych, Ośrodka Rozwoju Edukacji w Warszawie, Krajowego Ośrodka Wsparcia Edukacji Zawodowej i Ustawicznej i kuratoriów oświaty, na dyrektorów szkół i nauczycieli oraz jednostki samorządu terytorialnego i inne podmioty będące organami prowadzącymi szkoły i placówki oświatowe.

Proponowane rozwiązania oddziaływać będą pośrednio także na dzieci obywateli polskich czasowo lub stale przebywających za granicą, dzieci obywateli innych państw polskiego pochodzenia lub z małżeństw mieszanych oraz na nauczycieli uczących w szkołach poza granicami kraju.

2. Konsultacje społeczne

Projekt rozporządzenia zostanie przekazany do zaopiniowania następującym związkom zawodowym i partnerom społecznym:

1.	Business Centre Club – Związek Pracodawców
2.	Chrześcijański Związek Zawodowy „Solidarność im. Ks. J. Popiełuszki”
3.	Federacja Inicjatyw Oświatowych
4.	Federacja Stowarzyszeń Naukowo-Technicznych NOT
5.	Forum Związków Zawodowych
6.	Fundacja Rozwoju Demokracji Lokalnej
7.	Fundacja Rozwoju Dzieci im. Jana Amosa Komeńskiego
8.	Fundacja Rozwoju Systemu Edukacji
9.	Instytut Spraw Publicznych
10.	Komenda Główna Ochotniczych Hufców Pracy
11.	Komisja Krajowa NSZZ "Solidarność"
12.	Komisja Krajowa NSZZ „Solidarność 80”
13.	Komitet Nauk Pedagogicznych PAN
14.	Konferencja Rektorów Akademickich Szkół Polskich
15.	Konferencja Rektorów Publicznych Szkół Zawodowych
16.	Konferencja Rektorów Zawodowych Szkół Polskich
17.	Konferencja Rektorów Uczelni Zawodowych
18.	Konfederacja Stowarzyszeń Nauczycielskich
19.	Krajowa Izba Gospodarcza
20.	Krajowa Sekcja Nauki NSZZ "Solidarność"
21.	Krajowa Sekcja Oświaty NSZZ „Solidarność 80”

22.	Krajowe Forum Oświaty Niepublicznej
23.	Krajowe Porozumienie Rodziców i Rad Rodziców
24.	Międzynarodowa Organizacja do Spraw Migracji (IOM)
25.	Niezależny Samorządny Związek Zawodowy Pracowników Schronisk dla Nieletnich i Zakładów Poprawczych
26.	Niezależny Samorządny Związek Zawodowy „Solidarność”
27.	Ogólnopolska Federacja Organizacji Pozarządowych
28.	Ogólnopolskie Porozumienie Związków Zawodowych
29.	Ogólnopolskie Stowarzyszenie Dyrektorów Centrów Kształcenia Ustawicznego
30.	Ogólnopolskie Stowarzyszenie Kadry Kierowniczej Oświaty
31.	Ogólnopolskie Stowarzyszenie Niepublicznych Szkół Muzycznych I i II Stopnia
32.	Ogólnopolskie Stowarzyszenie Powiatowych i Gminnych Samorządowych Ośrodków Doskonalenia Nauczycieli
33.	Polska Izba Książki
34.	Polska Konfederacja Pracodawców Prywatnych „Lewiatan”
35.	Polska Rada Ekumeniczna
36.	Polski Związek Głuchych – Zarząd Główny
37.	Polski Związek Logopedów
38.	Polski Związek Niewidomych – Zarząd Główny
39.	Polskie Stowarzyszenie na Rzecz Osób z Upośledzeniem Umysłowym
40.	Polskie Stowarzyszenie Wychowania Pozaszkolnego im. Aleksandra Kamińskiego
41.	Polskie Towarzystwo ADHD
42.	Polskie Towarzystwo Dysleksji
43.	Pracodawcy RP
44.	Rada ds. Szkolnictwa Artystycznego
45.	Rada Główna Szkolnictwa Wyższego
46.	Rada Języka Polskiego
47.	Rada Szkół Katolickich
48.	Sekcja Krajowa Oświaty i Wychowania NSZZ „Solidarność”
49.	Sekcja Oświaty KNSZZ „Solidarność 80”
50.	Sekretariat Konferencji Episkopatu Polski
51.	Spółeczne Towarzystwo Oświatowe
52.	Spółeczne Towarzystwo Oświatowe Ogólnopolskie Forum Rodziców
53.	Stowarzyszenie Doradców Szkolnych i Zawodowych Rzeczypospolitej Polskiej
54.	Stowarzyszenie Dyrektorów Szkół Średnich
55.	Stowarzyszenie Oświatowców Polskich Zarząd Główny
56.	Stowarzyszenie Rektorów i Założycieli Uczelni Niepaństwowych
57.	Stowarzyszenie Rodziców „TU”
58.	Towarzystwo Nauczycieli Szkół Polskich
59.	Towarzystwo Wiedzy Powszechnej – Zarząd Główny
60.	Unia Metropolii Polskich
61.	Unia Miasteczek Polskich
62.	Wolny Związek Zawodowy „Sierpień 80” Komisja Krajowa
63.	Wolny Związek Zawodowy „Solidarność – Oświata”
64.	Zarząd Główny Związku Nauczycielstwa Polskiego
65.	Zarząd Krajowego Związku Zawodowego Nauczycieli Średnich Szkół Leśnych w Polsce
66.	Związek Gmin Wiejskich RP
67.	Związek Harcerstwa Polskiego

68.	Związek Harcerstwa Rzeczypospolitej
69.	Związek Miast Polskich
70.	Związek Powiatów Polskich
71.	Związek Rzemiosła Polskiego
72.	Związek Województw RP
73.	Związek Zakładów Doskonalenia Zawodowego
74.	Związek Zawodowy Pracowników Oświaty i Wychowania „Oświata”
75.	Związek Zawodowy „Rada Poradnictwa”

Projekt zostanie przekazany również Rzecznikowi Praw Obywatelskich, Rzecznikowi Praw Dziecka oraz Komisji Wspólnej Rządu i Samorządu Terytorialnego i Komisji Wspólnej Rządu i Mniejszości Narodowych i Etnicznych

3. Wpływ regulacji na sektor finansów publicznych, w tym budżet państwa i budżety jednostek samorządu terytorialnego

Wejście projektowanej ustawy w życie nie spowoduje dodatkowych skutków finansowych dla budżetu państwa w 2011 r. W roku 2012 przyczyni się do zmniejszenia wydatków budżetu państwa o 18,1 mln zł, a w kolejnych latach o 18,5 mln zł rocznie. Regulacja nie będzie miała ujemnych skutków finansowych dla budżetu jednostek samorządu terytorialnego.

Oszczędności wynikające ze zmniejszenia liczby etatów

Prowadzenie ewaluacji i kontroli wiąże się z zapewnieniem odpowiedniej liczby wykwalifikowanych pracowników. Bazą kadrową dla wykonywania zadań z zakresu ewaluacji i kontroli będą obecni pracownicy kuratoriów oświaty zatrudnieni na stanowiskach wymagających kwalifikacji pedagogicznych. Według danych Systemu Informacji Oświatowej z dnia 30 września 2010 r., kuratoria oświaty dysponowały 1.349 takimi etatami.

Analiza potrzeb związanych z prowadzeniem ewaluacji i kontroli wykazała, że ze względu na liczbę szkół i placówek oświatowych na terenie kraju, regionalne ośrodki jakości edukacji będą potrzebowały łącznie około 1.000 etatów do realizacji zadań z zakresu nadzoru pedagogicznego, które będą wykonywać inspektorzy jakości edukacji. Poniższa tabela przedstawia zestawienie aktualnej liczby etatów pedagogicznych w poszczególnych kuratoriach, strukturę szkół i placówek wg województw, przewidywaną liczbę etatów inspektorów jakości edukacji, które staną

się bazą kadrową dla odpowiedniego regionalnego ośrodka jakości edukacji oraz pozostającą po zmianach liczbę etatów do dyspozycji każdego z wojewodów.

Województwo	Procent szkół i placówek z ogólnej ich liczby w kraju	Etaty pedagogiczne w kuratoriach	Etaty przechodzące do ROJE	Etaty pozostające w dyspozycji wojewodów
dolnośląskie	7%	88	69	19
kujawsko-pomorskie	5%	58	52	6
lubelskie	6%	91	63	28
lubuskie	3%	37	25	12
łódzkie	7%	83	65	18
małopolskie	9%	122	93	29
mazowieckie	13%	180	128	52
opolskie	3%	60	28	32
podkarpackie	6%	75	61	14
podlaskie	3%	50	35	15
pomorskie	6%	76	59	17
śląskie	11%	159	113	46
świętokrzyskie	3%	50	34	16
warmińsko-mazurskie	4%	55	40	15
wielkopolskie	9%	116	89	27
zachodniopomorskie	5%	49	46	3
Suma	100%	1 349	1 000	349

Prowadzenie działalności przez inspektorów jakości edukacji będzie wymagało wsparcia ze strony pracowników zajmujących się szeroko rozumianą obsługą, w tym analityczną, ekonomiczną, organizacyjną i administracyjną. Pracownicy ci zostaną przejęci przez regionalne ośrodki jakości edukacji od kuratorów oświaty. Ponieważ nadzór pedagogiczny będzie sprawowany przez regionalne ośrodki jakości edukacji, które zachowają pracowników obsługujących do tej pory sprawy związane z przeprowadzeniem egzaminów zewnętrznych, liczba dodatkowych pracowników ekonomiczno-administracyjnych może być ograniczona.

Mając na uwadze obszary, na których będą działać poszczególne regionalne ośrodki jakości edukacji, pokrywające się z obecnym zasięgiem działania okręgowych komisji egzaminacyjnych (z wyjątkiem Okręgowej Komisji Egzaminacyjnej w Warszawie, która ulega likwidacji, a dotychczasowy obszar działania tej komisji przejmie Regionalny Ośrodek Jakości Edukacji w Łomży), zapotrzebowanie na etaty inspektorów jakości edukacji oraz obsługowe przez poszczególne regionalne ośrodki jakości edukacji będzie wyglądało jak przedstawiono w poniższej tabeli.

ROJE	Liczba Inspektorów jakości edukacji	Liczba etatów analityczno - organizacyjnych	Liczba etatów ekonomiczno - administracyjnych	Łączna liczba etatów związanych z nadzorem pedagogicznym
Gdańsk	111	12	4	127
Jaworzno	113	12	4	129
Kraków	217	25	7	249
Łomża	203	21	7	231
Łódź	99	12	4	115
Poznań	160	20	7	187
Wrocław	97	12	4	113
RAZEM	1 000	114	37	1 151

Po uwzględnieniu przejścia kilkunastu pracowników kuratorium mazowieckiego i lubelskiego do KOJE i ORPEG (19 etatów pedagogicznych), wojewodowie będą mieli do dyspozycji łącznie 330 etatów pedagogicznych i 268 etatów związanych z obsługą (przy założeniu, że w połowie 2011 r., zgodnie z *projektem założeń do projektu ustawy o zmianie niektórych innych ustaw w związku ze zmianami w organizacji terenowych organów administracji rządowej*, włączenie kuratoriów oświaty w struktury urzędów wojewódzkich spowoduje zmniejszenie etatów obsługowych o 40%). Zadania realizowane dotychczas przez kuratorów oświaty, które przejdą do kompetencji wojewodów, nie będą już wymagały znacznej obsługi kadrowej. Zakłada się, że dla przeciętnego województwa powinno wystarczyć ok. 15 etatów. Pozostali pracownicy urzędów wojewódzkich nie byłiby już potrzebni do realizacji zadań oświatowych. Proponowana liczba pracowników w poszczególnych województwach (średnio 15 etatów) powinna być związana z liczbą szkół na jego terenie, przy czym niezależnie od wielkości, aby uwzględnić pewne koszty stałe, niezbędne są 3 etaty (szef wydziału i 2 etaty organizacyjno-obługowe). Mając na uwadze średnie wynagrodzenia w poszczególnych województwach wyliczone na bazie danych SIO oraz sprawozdań budżetowych Rb-70 za III kwartał 2010 r., oszczędności wynikające z braku konieczności ponoszenia wydatków na wynagrodzenia osobowe pracowników przedstawiałyby się następująco:

Województwo	Liczba pracowników wojewody, potrzebnych do obsługi zmniejszonej liczby zadań			Zmniejszenie liczby etatów pedagogicznych	Zmniejszenie liczby etatów obsługowych	Oszczędności w wynagrodzeniach osobowych pracowników w tys. zł
		w tym etaty pedagogiczne	w tym obsługa			
dolnośląskie	16	14	2	5	10	818
kujawsko-pomorskie	13	6	7	0	9	338
lubelskie	15	13	2	10	11	989
lubuskie	8	6	2	6	6	556
łódzkie	16	14	2	4	13	830
małopolskie	21	19	2	10	17	1 213
mazowieckie	27	25	2	13	42	2 087
opolskie	8	6	2	26	6	1 340
podkarpackie	15	13	2	1	12	521
podlaskie	10	8	2	7	9	706
pomorskie	14	12	2	5	11	698
śląskie	25	23	2	23	39	2 712
świętokrzyskie	10	8	2	8	5	623
warmińsko-mazurskie	11	9	2	6	9	620
wielkopolskie	20	18	2	9	16	1 245
zachodniopomorskie	12	3	9	0	9	494
RAZEM	241	197	44	133	224	15 790

Uwzględniając pochodne od wynagrodzeń płacone przez pracodawcę oraz koszty ZFŚS i wpłat do PFRON, spodziewane oszczędności w skali kraju, związane z wynagrodzeniami pracowników zatrudnionych na łącznie 357 zwalnianych etatach, powinny wynieść ok. 19,1 mln zł rocznie.

Skutki wprowadzenia zmian będą niemal w pełni widoczne od 2012 r. Oszczędności w roku 2011 w wysokości 6,4 mln zł, przy założeniu, że wydatki na wynagrodzenia dla 357 etatów nie będą wypłacane od dnia 1 września 2011 r., pokryją niezbędne koszty odpraw dla zwalnianych pracowników. Przy założeniu, że każdy pracownik otrzyma odprawę w maksymalnej wysokości, tj. trzykrotność wynagrodzenia, koszty odpraw wyniosą ok. 4,6 mln zł. Ponadto zakładając negatywny scenariusz, że wszystkie zwolnione osoby będą pobierały zasiłek dla bezrobotnych należy założyć dodatkowe koszty ewentualnego wypłacania tego zasiłku. Jeśli wszystkim zwolnionym pracownikom będzie wypłacany zasiłek przez okres 6 miesięcy, łączna kwota wydatków na ten cel wyniesie ok. 1,4 mln zł, z czego 1,0 mln zł w roku 2011 i 0,4 mln zł w roku 2012.

Reasumując, w roku 2011 wejście w życie ustawy może spowodować oszczędności na wynagrodzeniach pracowników w wysokości 0,8 mln zł. Oszczędności w roku 2012 z tego tytułu wyniosą 18,7 mln zł, a w latach kolejnych – 19,1 mln zł rocznie.

Pozostałe zmiany związane z powstaniem Naczelnego Urzędu Jakości Edukacji i Krajowego Ośrodka Jakości Edukacji odbędą się w ramach przesunięć kadrowych

między poszczególnymi jednostkami budżetowymi i nie będą generowały dodatkowych skutków finansowych dla budżetu państwa.

Oszczędności związane z zarządzaniem lokalami i majątkiem

Zakłada się, że z dniem 1 września 2011 r. odpowiednie regionalne ośrodki jakości edukacji przejmą prawa i obowiązki kuratorów oświaty w zakresie około 30 lokali, które do tej pory były przeznaczone na delegatury czy oddziały zamiejscowe kuratoriów oświaty. Wstępny wybór i liczba lokali, niezbędnych do koordynacji procesu nadzoru, oparty został na analizie obejmującej między innymi położenie geograficzne i komunikacyjne.

Kuratoria dysponują ponadto około 30 lokalami, które nie są wykazane jako główne siedziby kuratoriów w miastach wojewódzkich. Nowy zakres zadań oświatowych pozostających w kompetencjach wojewody, pozwala sądzić, że siedziby te nie będą już niezbędne dla ich prawidłowej realizacji. Bazując na danych uzyskanych bezpośrednio z kuratoriów oświaty, przedstawiono w tabeli poniżej łączny koszt utrzymania tych lokali w tysiącach złotych. Stanowiłyby on kwotę rocznych oszczędności budżetu państwa, przy założeniu, że lokale te nie byłyby użytkowane przez wojewodów. Dla roku 2011 oszczędności dotyczyłyby czterech miesięcy.

Rok	Opłaty czynszowe	Zakup energii i mediów	Pozostałe koszty utrzymania lokali	Łączne koszty utrzymania lokali
2011	179	181	119	480
Pozostałe lata (rocznie)	538	543	358	1 439

Umiejscowienie siedziby NUJE w dotychczasowej siedzibie Kuratorium Oświaty w Warszawie nie spowoduje dodatkowych skutków finansowych dla wojewody mazowieckiego ponieważ obecnie Kuratorium to zatrudnia około 150 pracowników w Warszawie. Nowy zakres zadań wymagałby obsady kadrowej wynoszącej 27 etatów. NUJE będzie posiadał 45 etatów. Łączna liczba pracowników będzie zatem mniejsza niż obecnie. Stąd w warszawskiej siedzibie Kuratorium pozostanie jeszcze wolna przestrzeń do zagospodarowania dla wojewody.

Podobnie, liczba pracowników do spraw oświatowych w urzędach wojewódzkich po wdrożeniu niniejszej ustawy, będzie znacznie mniejsza niż obecnie. Pozwoli to wojewodom na dysponowanie potencjałem lokalowym do realizacji innych celów.

Środki potrzebne na zwiększenie efektywności nadzoru pedagogicznego

Budowa efektywnego centralnego systemu zapewnienia jakości edukacji, składającego się z system nadzoru pedagogicznego i systemu egzaminów zewnętrznych powinna być oparta na odpowiednim systemie szkoleń inspektorów jakości edukacji oraz zapewnieniu jak najlepszej organizacji ich pracy. Niezbędne wydaje się wdrożenie systemu zarządzania dla regionalnych ośrodków jakości edukacji w celu usprawnienia realizacji zadań w zakresie nadzoru i egzaminowania. Zakłada się, że niewielka część środków zaoszczędzonych na wynagrodzeniach i wydatkach związanych z utrzymaniem lokali, powinna wspierać powyższe działania. W roku 2011 byłaby to kwota 1,3 mln zł, tak aby nie spowodować zwiększenia wydatków zaplanowanych w ustawie budżetowej, a w latach kolejnych – 2 mln zł. Niezależnie od powyższego szkolenia inspektorów jakości edukacji w zakresie ewaluacji, do roku 2015, będą finansowane ze środków Europejskiego Funduszu Społecznego w ramach projektu dotyczącego modernizacji systemu nadzoru pedagogicznego.

4. Wpływ projektowanej regulacji na rynek pracy

W ujęciu krótkoterminowym, wejście w życie projektowanej ustawy spowoduje zmniejszenie liczby etatów niezbędnych do realizacji zadań oświatowych o 357 w skali kraju.

Województwo	Zmniejszenie liczby etatów w województwie	Stopa bezrobocia wg stanu na koniec października 2010 (za GUS)	Nowa stopa bezrobocia	Liczba bezrobotnych w tys. wg stanu na koniec października 2010 (za GUS)	Udział likwidowanych etatów w liczbie bezrobotnych w województwie
dolnośląskie	15	12,4	12,4	142	0,01%
kujawsko-pomorskie	9	15,3	15,3	126	0,01%
lubelskie	21	12,0	12,0	109	0,02%
lubuskie	12	14,7	14,7	55	0,02%
łódzkie	17	11,4	11,4	124	0,01%
małopolskie	27	9,6	9,6	130	0,02%
mazowieckie	55	8,9	8,9	226	0,02%
opolskie	32	12,1	12,1	44	0,07%
podkarpackie	13	14,8	14,8	132	0,01%
podlaskie	16	12,3	12,3	59	0,03%
pomorskie	16	11,7	11,7	99	0,02%
śląskie	62	9,6	9,6	174	0,04%
świętokrzyskie	13	13,9	13,9	77	0,02%
warmińsko-mazurskie	15	18,7	18,7	97	0,02%
wielkopolskie	25	8,6	8,6	126	0,02%
zachodniopomorskie	9	16,1	16,1	100	0,01%
RAZEM	357	11,5	11,5	1 820	0,02%

Zwalniani pracownicy cechować się będą w większości wyższym wykształceniem i znacznymi kwalifikacjami, co nie powinno powodować znacznych trudności w podjęciu przez nich dalszej pracy. Gdyby jednak wszyscy zostali bezrobotni, poziom bezrobocia w żadnym z województw, podawany z dokładnością 0,1% nie zwiększyłby się w stosunku do obecnego, a ich udział w liczbie obecnie zarejestrowanych bezrobotnych kształtowałby się w przedziale 0,01%-0,07%, ze średnią 0,02%, nie powodując zauważalnego pogorszenia się rynku pracy.

Średnio- i długoterminowo polepszenie jakości nadzoru pedagogicznego wpłynie jednak na lepsze wykształcenie pracowników i nieporównywalnie większe korzyści dla rynku pracy.

5. Wpływ projektowanej regulacji na konkurencyjność gospodarki i przedsiębiorczość, w tym na funkcjonowanie przedsiębiorstw

Zwiększenie konkurencyjności gospodarki będzie wiązało się ze średnio- i długoterminowymi efektami lepszego nadzoru i oceniania jakości pracy szkół, przejawiającymi się we wchodzeniu na rynek pracy pracowników o wyższych kwalifikacjach zawodowych.

6. Wpływ projektowanej regulacji na sytuację i rozwój regionalny

Projektowana regulacja nie wpłynie w sposób zauważalny na sytuację i rozwój regionalny. Można jednak podkreślić potencjalne zwiększenie znaczenia mniejszych ośrodków miejskich, poza miastami wojewódzkimi, w związku z umiejscowieniem tam punktów koordynacyjnych regionalnych ośrodków jakości edukacji. Dotyczyć to będzie około 30 miejscowości, których obszar działania będzie obejmował również duże miasta.